

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o q[ui] e[st] puritas clari luminis diffusiua: q[uo]d intelligit[ur]
p[er] claritate[m] seu lume[n] stelle a q[uo]d aer perlustrat[ur].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De natitate marie De excel.

rū qz puritas hec virginis semp fuit cōti-
nua z pleuerā nō aut puritas proplasto
rū. Un grā puritatis y ginalis erat multo
efficacioris p̄tutis a malo p̄seruatiue et
ad bonū inclinatiue q̄ puritas proplasto
rū. Poterāt q̄ppe satis facilliter a pctō ca
uerēz tñ in bono nullaten⁹ stabiles aut
firmi erāt. Eccl̄. xv. De⁹ ab initio p̄stituit
hoiemz reliq̄t eū in manu p̄siliy sui. Excel
lit etiā puritas marie puritatē oim sc̄ifici
caroz. Et h̄ triplici excellētia.

Primo excellētia celeritatis.

Secūdo excellētia copiositatis.

Tertio excellētia cōicabilitatis.

Primo excellētia celeritatis. Omēs em̄
aliy etiā sc̄ificati in vtero q̄ncz fuerūt in
pctō originali. Hieremias q̄ppe in p̄terito
m̄ris sc̄ificatus ē h̄ nō longe aq̄c natus
Hier. i. Aliq̄ exiit de ventre sc̄ificauit
re. Joānes etiā baptista sexto mēse sc̄ifi
catus ē z ab originali purgat⁹ q̄n. s. maria
visitauit helisaber. Tūc em̄ exultauit in
fas i vtero ei⁹. Hec exultatio fm̄ glo. fuit
q̄ddā gaudiū qd̄ p̄cepit ex p̄ntia ch̄ri z ex
grā z influētia sc̄ificat⁹. Maria autē ab
ip̄a aie creatōe sc̄ificata ē: vt p̄ ea d̄clara
bit d̄ate dō i s. d̄ p̄cep. p̄gis. Et sic d̄r alber
tus. Corp⁹ marie factū ē in cōplexione
pulcritudine optimū z aia ei⁹ p̄fectissima
creata ē quā pur⁹ h̄ h̄re potuit: in intelle
ctu acutissima z in alijs potētij nobilissi
ma q̄ velut regia missa ē in corpusculū vir
ginis z dat⁹ ē nobilissim⁹ āgel⁹ q̄ custodi
ret eā. **S**ecūda ē excellētia copiositatis. Nā
fm̄ iordantiū. Alijs in vtero sc̄ificatis fuit
collatū q̄ nūq̄ peccauerit mortali: q̄ tñve
niat nō peccauerit n̄ tenēt doctores. Ma
rie aut̄ vltra oēs h̄ collatū ē q̄ nūq̄ ēt pec
cavit venialis. Et h̄ fuit p̄uilegiū maxime
gr̄e q̄ ip̄az marie sup̄ cōmunē legē nature
corrupte extolleret. Sc̄ificati qd̄ fuerit
aliy vt eēt digni ministri z p̄bere d̄i: pu
ta hieremias: vt dignoz eēt ad p̄phetiā
z ioānes ad ch̄iz baptizādūz demōstrādū.
h̄ ygo glōsa ad multo excellēti⁹ ministe
riū ē sc̄ificata ad h̄. s. q̄ eēt digna mf̄ del.
Jo ml̄ro fuit excellēti⁹ sc̄ificata vitz ab
di q̄licūq̄ culpa p̄seruatiua. Dic̄ q̄ppe b.
Aug⁹. ser. d̄ assūp. Si oēs sc̄os z sc̄tas cū
hic viterēt z gregare potuissem⁹ z q̄rere
vitz d̄issent i pctō: n̄suz ēē aliō n̄ putam⁹

nisi qd̄ ioānes d̄r. Si dixerim⁹ q̄ pctm̄ n̄
hēm⁹: ip̄i nos seducim⁹ z p̄tās in nob̄ nō
est. In li. ar̄ natura z grā d̄r. Lū d̄ pctis
agit z. vt s. Et Ber. Ego puro q̄ copio
sio: sc̄ificatōis b̄ndictio in maria d̄clēde
rit q̄ in alios in vfo sc̄ificatos q̄ nō soluz
ip̄i d̄rtū sc̄ificaret: h̄ ē vitā ei⁹ deinceps
immunē ab oi pctō p̄suaret: qd̄ alteri nemi
ni mf̄ natos mulierū credit esse donatū.

Tertia ē excellētia cōicabilitatis. H̄z
h̄z abūdās grā a ioāne baptā i p̄rez z m̄rez
effluxerit qz abo ex h̄ receperit p̄phetiā
grām. Ab ip̄a tñ p̄gine sic i puritate p̄ grē
plenitudinē p̄suata tāta grē copiositas n̄
solū i parētēs ei⁹ h̄z i oēs hoies se diffudit.
vt faciter possum⁹ dicere tā de m̄re q̄ de
filio: qz de plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹
re āgel⁹ b̄n d̄r ad eā. Tūc grā plena. Un̄
Ber. Maria mie sinū apuit vniuersis vt
de plenitudine ei⁹ oēs accipiāt: capitiuus
redēptōz: eger curatiōe: tristis p̄solatōz
pctōz veniā: iust⁹ grām: āgel⁹ leticiā: sū
dei carnis substantiā: deniqz tota trinitas
gl̄az. Hec ille. Idē in qd̄ā p̄. d̄ assūp. Quis
em̄ mie p̄gine glōse lōgitudine: latitudi
nē sublimitatē: z p̄funditatē inuestigare q̄
at: Nā lōgitudō ei⁹ vscz ad nobilissimū tūc
inuocātibz eā subueniet vniuersis. latitudi
dō ei⁹ replet orbē terraz vt d̄ plenitudine
ei⁹ plena sit ois fra: sublimitas ei⁹ sup̄ne
cuitatis hierusalē inuenit reparatiōe: et
p̄funditas ei⁹ exētibz in tenebris z vmbra
mortē obtinuit redēptiōe. Hec ille. B̄n
igit grā plena: sic q̄ppe plena grā q̄ nullū
in ea locū pctm̄ q̄lectūq̄ inuenire potuit.
Excelletissima igit ē puritas p̄gine m̄ris
H̄c itaqz purissimā atqz sacratissimā vir
ginē amem⁹. H̄c tota deuotiōe venerē
mur: vt p̄ eā celestis grē nob̄ aliq̄lis p̄p̄
tio largiat. Hec ē p̄ma sue puritatis ex
cellētia ois vitz macle vniuersalis exēl
sio: q̄ in materia stelle intelliḡ p̄r.

Secūda ē q̄ ē puritas clari
luminis diffusiva: z h̄ intelliḡ in lumine
stelle. Lumē aut̄ stelle q̄ modicū nō mul
tū clarū esse videtur. hoc est quia a nobis
alonge conspicit: nam si de p̄p̄o videt
rem⁹ magna p̄fecto stella z magnū ei⁹ lu
men nob̄ appareret. Similiter si q̄a nob̄
deat excellētiā luminis z claritatis sp̄a

inniolabilis puritatis F. CXVI

lis marie: Est qz ea nō nīst alonge pspit
 at: forte raro z sine deuotiois affectioe
 de ea cogitar. Appropinq ad ea p affectu
 spala videbis excellētia claritatis eius.
 Bern. sup. H. sus ē. Ipa est illa nobilis
 stella orta ex iacob cui? radi? illūinat vni
 uersū mūdū cui? splēdor in supis pfulget
 z inferos penetrat. Hec ille. Illuminat sū
 qdē āgelos radio lenicie. Iudic. xv. Tu gla
 hierlantu leticia isrl. Itē iustos hoies ra
 dio grē. In de ea cātat ecclā. Per te iu
 stis pferē grā. Itē. Cui? vita inelyta cum
 ctas illustrat ecclās. tā. s. triūphatē qz ni
 litatē mō victo Itē pēiores radio indul
 gētie. In cātat ecclā. Per te reis donat
 ventā. Prover. iij. Lignū vite est his qui
 apphenderit eā zc.

Tertia excellentia est qz ē
 puritas sacre vginis eleuatiua. s. ad ma
 xima z inextimabile dignitatē. Gra qppe
 q purgatus ē hieremias eleuabat eū seu
 disponebat ad dignitatē pphē. vt dictū ē.
 Gra pō q purgat? est ioānes cū eleuabat
 ad dignitatē baptiste: s. grā q pseruata ē
 maria ab di macla eleuabat eā ad digni
 tatē matr? di. Gra qdē hieremie magna
 gratia ioānis maior: s. gratia marie mari
 ma z excellētissima: z hec excellētia intelli
 git p altitudine stelle q in alto sita ē z ele
 uata: sic brā vgo ppe suā puritatē admira
 bile dignitatē celsitudine ē eleuata. Et h
 etiā p q puritas marie puritatē āgeloz
 excellit. Puritas em āgeloz z scritas ē ad
 h vt sint digni ministri di. Heb. i. Dēs sē
 administratorū spūs iū ministerūz missi
 ppe eos q hereditatē capiūt salutis. Puri
 tas aut marie vt dictū ead h erat vt essz
 digna maf dei. In puritas ei? puritate
 āgeloz tāto excellētior facta ē qnto differ
 rēti? p illis nomē hereditauit. Iuxta qd
 di. An. Decebat vginē mīre di ea puri
 tate nitere q maior sub dō neqr intelligi.
 Hec ille. Ad hāc itaqz rāte puritatē ma
 trē crāeam? vt p ea a nris maclis purga
 ri mereamur: s. vt nob se benignā offerat
 exēplo ei? satagam? dilgere puritatē nā
 aliē gēi sibi eē n possum? q puritatē sp hūit
 sp amauit: z sp suauit: nisi z nos dilexerit
 m? puritatē. Nā quō possem? dicere. Eia
 g aduocata nra illos tuos misēdes oculos

ad nos zuerte. Quō em possēt illi oculi sui
 purissimi z puritatē zelatoris ad psciaz se
 ditare victoz maclatā z i eis induratā se
 Ead pncipal excellētia (zuerter)
 ē excellētia inextimabil dignitatis.
 Hec ē ei sup oēs creaturas digni
 tia. ad insinādū at hmoi dignitatē excellē
 tiā pfigurata ē p arcā testmēti. De q exod.
 xxxvij. Fecit befeleel arcā d lignis serbirē.
 befeleel qppe insprat ymbra di vlymbra
 culū diuinū. Iō p ipm pteicelligi sili? di vt
 incarnat? vlyncarnād? q fabricauit sibi ar
 cā. i. brām vginē. Et hac autē figura arce
 pōt intelligi triplex excellētia dignitatis.
 Prima ē dignitas gñose nobilitatē: hec i
 telligit p materiā arce. Secūda est digni
 tas gñose pteuositatē. Hec intelligit p or
 natū arce. Tercia dignitas puilegiose
 siglariatē. Hec itelligit p ea q erat i arce

Prima ē dignitas gratio
 tiōse nobilitatē: q intelligit p materiā ar
 ce q erat de lignis serbirū q sūt ligna nobi
 lia z iputribilia: p q intelligit p ptiarche et
 reges ex qb dicit dicit vgo maria q illi fuerē
 nobiles z iputribiles i meo ijs hoiz. Eccl.
 Alij. Corpa eoz i pace sepulta sūt z viuēt
 noia eoz in gñatōes z gñatōes. Sūt ita
 q vgo brā de gñe ptiarchali: regali: et sa
 cerdotali. In ecclā. Nitas gñose vginis
 marie ex semine abrae orta de tribu iuda
 clara ex stirpe dō. De nobilitate brē vgi
 nis vide sup i f. de assū. ij. c. pncipal. ar

Secūda est dignitas gra
 tiōse pteuositatē: q intelligit p ornatū arce
 erat em deaurata. Aurū aut rōne psciosit
 tatis dat intelligere charitatē z grām q p
 ciū habz inextimabile z pēiū dat oib? opū
 b? pteuosis. Facit em opa pteuū esse pscio
 sa z meritoria. De hauro dī Apocai. iij.
 Suadeo tibi emere aurū ignitū z pbatū
 vt locuples fias. Hec est ergo secūda digni
 tas marie que dicit gratiosa virtuositas
 quia gratia z virtutib? plena. Bern. Nō
 deceuit mariam cōmunes habere gratias
 nec paucas que sūmū gestabat in vtero
 sed quicquid sūmū: qquid altissimū fuit
 in gratia: hoc abūdantissime possidebat.
 Idē. Verito de te brā vrgo plenitudo